

Artikel 29 NGB

- 1 de ware kerk**
- 2 de juiste gemeente**
- 3 de echte gelovige**

Gemeente,

Over de kerk. Deel 3 vanavond. Deel 1 over artikel 27 beschreef de Kerk van Gods kant. De geroepenen door de Vader, gewassen door de Zoon, geheiligd en verzegeld door de Heilige Geest. Buiten hen is er geen zaligheid. Deel 2 over artikel 28 ging erover dat alle gelovigen zich hebben te voegen bij de gemeente. De plaats van de ambten, de bediening van het Woord en de sacramenten. Daar hoort elke gelovige zijn plaats in te nemen. Maar dan komt logischerwijs de vraag: maar welke gemeente dan? Want er zijn er zoveel.

Eerst even bezien hoe de situatie was ten tijde van de Reformatie en de NGB in 1561. Je had toen de rooms katholieke kerk, volgens art 29 de valse kerk. Je had de kerk van de Reformatie, die ook toen al verdeeld was, in elk geval tussen luthers, calvijns en zwingliaans. Dat was, dat waren de ware kerken. En er worden in artikel 29 de secten genoemd. Daarmee worden de dopers bedoeld, die de kinderdoop afwezen en de erfzonde en de uitverkiezing. Die zeggen dat zij kerk zijn maar zijn het niet bedoelt artikel 29. In onze tijd hebben we die stromen nog, met dit verschil dat de kerk van de Reformatie, in gereformeerd/calvijns opzicht is verbrokken in meerdere kerkverbanden.

1 de ware kerk

Nu maakt artikel 29 één radicaal onderscheid in dit opzicht. Ware kerk en valse kerk. En wat is nu de ware kerk? Dan wordt er niet gezegd: de kerk waar ik me thuis voel, de kerk waar warmte is en waar mensen vriendelijk zijn. Ook niet: de kerk die de oudste of de grootste is of het mooiste kerkgebouw heeft. Ook niet: de kerk waar echte gelovige mensen zijn. Dat zijn natuurlijk allemaal dingen die wel roeping voor de kerk zijn. Maar dat is niet het wezen. De kerk is kerk van het Woord, het Woord heeft het hoogste gezag. Daarom is de ware kerk de kerk waar de zuivere prediking is. De sacramenten zuiver worden bediend. Waar de tucht is. De zuivere prediking voorop. Naar de belijdenissen van de kerk. Daar gaat het om. Dus dat is het eerste om op te letten. Als je denkt aan II Corinthe 5 en Mattheus 16 kun je dat kort op noemer brengen. 1,2,3. 1 Middelaar, Jezus Christus. Die Gods toorn en onze schuld droeg. Alles gaf wat God

vroeg en wat wij nodig hebben. 2 wegen: de brede en de smalle. Hemel en hel. Preken is de sleutel van het hemelrijk bedienen: wie is binnen ,wie staat buiten Gods Koninkrijk. 3 stukken: ellende, verlossing en dankbaarheid. Die altijd weer terugkomen en elkaar verdiepen. Daar moet je altijd op letten als je eens ergens anders naar de kerk gaat. Dat is belangrijker dan vlug of langzaam zingen, vriendelijke mensen enz.

De zuivere bediening van de sacramenten. De kinderdoop in het verlengde van de besnijdenis, het Heilig Avondmaal in het verlengde van het Pascha. Waarbij de inzettingswoorden worden gebruikt van Jezus Zelf.

En de tucht. Dat betekent eigenlijk: trekken. Naar God toetrekken. En dus weghouden en wegroepen en weghalen van wat van God aftrekt. In de prediking gebeurt dat. Maar ook op huisbezoek. En in beleid. Dat er geen zegen wordt gegeven aan wat God verbiedt, maar juist bewogen van weggeroepen wordt.

De Reformatie gaat er van uit dat gemeenteleden dit toetsen kunnen. En moeten. Of de prediking zuiver is. Dat moet u kunnen toetsen, dat moet u uw kinderen in de opvoeding ook leren. Dat zij onderscheiden kunnen wat zuiver en wat niet zuiver is aan prediking. Dat ze niet afgaan op wat boeiend klinkt en de jeugd aanspreekt. Niet afgaan op of het gezellig is en hartelijk overkomt. Dat is allemaal wel roeping, maar niet waar het om gaat. Is de prediking zuiver! Dat is de ware kerk.

Dan zie je direct dat er niet één ware kerk is. Dat zou wel zo moeten zijn, zagen we in artikel 28. Maar helaas. De ware kerk is verbrokkeld in meerdere kerkgenootschappen. In meerdere kerkverbanden komt de zuivere prediking voor, de zuivere bediening van de sacramenten en de tucht. Je kunt dus nooit zeggen: "Mijn kerk is de (enige) ware, de anderen zijn allemaal vals.

En dan de valse kerk. Die is het tegenbeeld ervan. Die laat haar mening en inzicht heersen over het Woord. Wat de kerk/mensen aanvaardbaar vindt/vinden en logisch acht en redelijk vindt dat wordt verkondigd, al zegt de Bijbel het anders. Ze bedient de sacramenten niet zoals Jezus die heeft ingesteld. En oefent geen tucht uit, bestraft de zonden niet, maar integendeel zij vervolgt degenen die dat wel doen. Zij vervolgt degenen die heilig willen leven naar Gods Woord, voor hen is geen plaats. Zo was er voor Jezus geen plaats in de tempel, Hij werd eruit geworpen, uit de stad, uit de tempel en veroordeeld. Zo was er voor Paulus geen plaats in de synagoge, daar werd hij uitgeworpen en was niet meer welkom en dan begon hij ergens anders te preken. Zo is Luther uit de rk kerk geworpen, in de ban gedaan. Daar zien we dus dat een kerk enorm veel gebreken kan hebben zonder valse kerk te zijn. Zolang zij niet uitwerpt en vervolgt degenen die naar Gods Woord willen preken en leven is zij nog niet vals. Zolang er nog plaats is voor je in de kerk mag je haar niet verlaten om een nieuwe op te richten. Dat kan alleen als je uitgeworpen en vervolgd wordt door de bestaande kerk. Zomaar een nieuwe kerk, gemeente oprichten kan niet.

De ware kerk, een ware kerk, kan dus gezond zijn, minder gezond,

ziek en erg ziek. Er is plaats voor je maar te midden van heel veel onzuiverheid. De hervormde kerk voor 2004 en de PKN na 2004 zijn ziek. Erg ziek. Er komen dwalingen in voor die niet of halfslachtig weerlegd worden. Er worden dingen goedgevonden en gezegend die de Bijbel verbiedt. (ontkenning van de maagdelijke geboorte van de Heere Jezus, de vrouw in het ambt, zegening van homoseksuele verbintenissen) En dat is misschien wel de meerderheid. Zo ziek is de kerk. Maar...zij is niet vals geworden. Zij werpt ons niet uit en vervolgt ons niet. Daarom bleven wij in 2004. Zoals de Samuel en de profeten bleven in de kerk van hun dagen, zoals Jezus bleef in de kerk van Zijn dagen, zoals Paulus bleef in de bestaande gemeenten totdat hij er uitgeworpen werd.

Eigenlijk had er nooit iemand de kerk der Reformatie in Nederland hoeven te verlaten. Of had er weer in terug kunnen keren in elk geval. Want de kerk is de moeder. Zij brengt gelovigen voort en voedt hen op. En al is je moeder nog zo ziek, je gaat niet bij haar vandaan, integendeel, als moeder ziek gaan de kinderen meer voor moeder zorgen en bidden. Dat is onze roeping: bidden voor de kerk, voor de PKN, onze moeder die zo ziek is.

Daarbij komt dat voor de meesten van ons geldt: wij hoeven geen kerk te kiezen. Nee, we worden al geboren als lid van een kerk. De kerk is geen vereniging. Maar de kerk is vanuit het verbond en daarom word je al geboren als lid van een kerk. We hebben en hoeven niet te kiezen. Als je dit zo ziet dat de PKN toch geen valse kerk is, een zieke ware kerk, en als je door je geboorte in deze kerk geboren bent, wijzen alle lijnen één kant op: in haar blijven.

Maar: de werkelijkheid is weerbarstig. Als je dit zo ziet, de lijn van God loopt door vanaf de Reformatie tot in de PKN, maar je bent zelf geboren en opgevoed in een andere kerk. Wat dan? Welke lijn moet dan de voorrang krijgen als je erover na gaat denken? Die van Gods weg met de kerk in Nederland, hervormd binnen de PKN dus, of die van Gods weg met je persoonlijke leven waarin je in een andere kerk bent geboren en gesteld? Dat kan alleen biddend voor Gods Aangezicht.

En door de verdeeldheid kom je ook voor andere vragen: als je verkering krijgt met iemand van een andere kerk. En je bent er geestelijk één mee, wat dan? Dan moet je ook een beslissing nemen. Dat kan alleen biddend voor Gods Aangezicht.

2 de juiste gemeente

En hoe zit het dan plaatselijk? Want landelijk gezien kun je zeggen dat hervormd je plaats innemen in de PKN Gods weg is, zeker als je in deze kerk geboren en gedoopt bent. Maar plaatselijk, wat dan? Als de gemeente niet vals is geworden waar je bij hoort. Je bent er welkom, je word niet

uitgeworpen. En dan bent u ook geroepen om te doen wat de gemeente van Berea deed: dagelijks de Schriften onderzoekende of deze dingen alzo waren. Zondag heb je houding: Heere, U spreekt. Doordeweeks mag je ook moet je ook onderzoeken of het echt de leer der kerk is, de tucht des Heeren. Als je een tweedehands auto koopt kijk je toch of hij goed en betrouwbaar is, als je geld belegt kijk het toch ook goed of het betrouwbaar en verantwoord is. Dan gaat het om een auto of geld: als het om je ziel gaat, zou je dan niet onderzoeken of wat je ontvangt betrouwbaar is. Zuiver voedsel is. En daar mag u een predikant op wijzen, naar vragen, dingen aanreiken, daar mag u een kerkenraad op aanspreken. Stel je voor dat je onzuiver voedsel krijgt, onzuivere vermaning, of eenzijdig voedsel of geen vermaning. Dan is het welzijn van je ziel in het geding, en van de zielen van je kinderen. Daar let u toch zeker wel op? U wilt toch ook een dokter die betrouwbaar is? Die als er iets met uw hart is dat eerlijk zegt en daar de juiste behandeling voor aanreikt? Stel je voor dat mensen die onbekeerd zijn het gevoel wordt gegeven dat ze wel binnen zijn, stel je voor dat zoekenden en smekenden het gevoel wordt gegeven dat ze niet of nog niet welkom zijn. Waakt mee over de zuiverheid van de verkondiging! Maar: je krijgt geen goed voedsel. 1 Middelaar, twee wegen, drie stukken komen weinig of verminkt aan de orde. Of er worden delen verzwegen.

En dan kun je zelf nog denken en in praktijk brengen: ik lees en luister wel bij de rest van de zondag of de rest van de week. Maar als je een gezin mocht ontvangen. Kun je die onder zo'n prediking laten opgroeien? Kun je als ouders voldoende tegenwicht bieden, kunnen je kinderen dat aan? Dan kan er een punt komen dat je toch ergens anders kerkelijk mee gaat leven. Ideaal gezien zou ik dan zeggen: lid blijven waar je woont, maar helaas kerkelijk meeleven waar het verantwoord is. Maar u voelt: dat is wat anders dan: de preken zijn wat droog en niet zo boeiend, de dominee ligt me niet in zijn manier van praten, die éne ambtsdrager heb ik wat tegen. En als je gaat verhuizen, moet je er maar heel goed op letten: waar kan ik verantwoord naar de kerk? Waar is het voor ons gezin verantwoord om hen op te laten groeien?

Ware kerken, valse kerk. Dat betekent ook dat dat geen vaststaande begrippen zijn. Een ware kerk kan verworden tot een valse kerk. Een valse kerk kan weer ware kerk worden. Een gezonde ware kerk kan minder gezond en ziek worden, een zieke kerk kan weer gezonder worden. Geen kerk te vals en slecht om weer waar te kunnen worden. Geen kerk te waar en gezond om ziek of vals te kunnen worden. Een gemeente met zuivere prediking kan ook veranderen. Daarom hebben we elkaar 14 dagen geleden gewezen op de gevaren van dwaalleer, aardsgesindheid

en onenigheid. Maar er is nog een grote bedreiging voor een ware kerk en een plaatselijke gemeente. Bij uitstek ook voor een ware kerk/een gemeente die vrij gezond is. Een gevaar dat maar al te vaak is voorgekomen in de Bijbel. Dan zei men: des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel is deze. Wij zijn een ware kerk en een gezonde gemeente. Ja, wij wel. Wat een geschenk en roeping van God is ga je als een bezit en garantie gebruiken. Wat God geeft als knielbank ga je gebruiken als podium. In plaats van knielen en smeken om zegen, ga je erop staan en jezelf laten verheerlijken en trots laten zien. Is dat gevaar er niet? Kerkelijk valt dat niet mee als je hervormd binnen de PKN bent. Maar gemeentelijk? Alles wat God heeft gegeven en gelaten en bewaard in Waarder, ook na 2004. Om te knielen van verwondering en dankbaarheid en te smeken: Heere, zegen het, werk in ons midden, Heilige Geest doorwaai de hof. Maar hoe makkelijk komt in plaats daarvan een gevoel of als je met anderen spreekt, herstelden, of PKN-ers in andere gemeenten: nou bij ons worden de 2 wegen nog gepreekt, bij ons hebben bijna alle vrouwen nog een hoed op, bij ons is kerkgang 's avonds weinig minder dan 's morgens. Bij ons in Waarder....

De dankbaarheid wordt hoogmoed, de ootmoed wordt trots. De knielbank een podium. Het gebed om de Heilige Geest verslapt. Want eigenlijk moet de HEERE hier toch wel werken in zo'n goede gemeente. Of we hebben aan onze gemeente genoeg los van persoonlijk geloof en bekering. Gemeente, ik moet u waarschuwen voor dat gevaar, die verzoeking. Dan wijkt de Geest. Dan houdt de Geest Zijn invloed in en dan wordt het gemeentelven poreus. Het lijkt aan de buitenkant nog heel wat, maar als je ertegen aan stoot stort het zo in. Als er een storm overheen gaat, zakt alles zó in. Blijkt er geen innerlijke weerbaarheid te zijn, geen innerlijke wedergeboorte en bekering, maar alleen wat prat gaan op je gemeente....

3 de echte gelovige

Door artikel 29 loopt nog een onderscheid. Dat tussen degenen die in de kerk zijn en die van de kerk zijn. Met andere woorden tussen hen die hypocrieten zijn, schijngeelovigen, en die waarachtig gelovigen zijn. Je kunt niet zeggen: een valse kerk daar zijn alleen maar schijngeelovigen, een ware kerk, daar zijn alleen maar ware gelovigen. Nee, in een valse kerk kan God ook Zijn kinderen hebben. En in een ware kerk kunnen ook, ja zullen ook, schijngeelovigen zijn. Niet dat dat altijd zo duidelijk is voor onze ogen. Want schijngeelovigen kunnen keurig en trouw leven en ware gelovigen kunnen vallen in zonden. Dat is een grondgegeven voor de prediking, voor ons persoonlijk, want het is een grondgegeven van de Schrift.

Denk aan de prediking van de profeten: Jesaja, Jeremia, Hosea,

Amos enz. Die gingen er echt niet vanuit: de tempeldienst die is er nog, dus dan zullen alle kerkleden, verbondskinderen wel echt gelovigen. Denk aan de gelijkenissen van de zaaier waar het het zaad op 4 manieren ontvangen word en maar één is de manier van het ware geloof. Aan de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe, waarbij onkruid wilde tarwe is die verdacht lang en veel lijkt op ware tarwe. Denk aan Mattheus 7 over velen die menen in te gaan maar niet kunnen. Denk aan de brieven van Openbaringen 2 en 3 waar soms gezet wordt: maar gij hebt enige weinigen onder u die.... Je moet dus wel hele stukken uit de Bijbel scheuren om dat te ontkennen. En dat gebeurt toch steeds meer ook in onze kringen. Het is zo fijn als je er allemaal bij gerekend wordt, als je het gevoel krijgt: de preek ziet ook mij als gelovige, want hij beschouwt iedereen als gelovige. Dat voelt fijn en gerust, maar is levensgevaarlijk!

Kijk er is verschil, ook in de Bijbel. Als een gemeente, een kerk vervolgd wordt en op kerkgang staat gevangenisstraf of werkkamp, dan is het aantal schijn gelovigen minder. In een zendingssituatie waar de overgang tot het christelijk geloof een breuk betekent met het verleden en met je hele familie is de kans ook kleiner. Maar in gevestigde kerk van enkele eeuwen oud, zonder vervolging, is dat gevaar behoorlijk groter, toch?

Wie zijn de ware gelovigen? Dat zijn zij die de enige Zaligmaker Jezus Christus hebben aangenomen, de zonde vlieden en de gerechtigheid najagen, God en de naaste liefhebben, niet afwijken van het Woord, hun vlees met zijn werken kruisigen. Voorop: de Zaligmaker hebben aangenomen. Geloof en Jezus zijn onafscheidelijk. Geloof heeft de Zaligmaker nodig. De Zaligmaker Die met Zijn liefde en bloed verlost van de zondesuld. Van de vloek, van de eeuwige dood, van het gericht. Niets helpt om daarvan berijd te worden, alles is mij uit handen geslagen, alleen Hij. En Hij wil Zich laten omhelzen. Hij wordt aangeboden. Ik mag hem aannemen en kan het niet meer laten. Al wordt het duizend keer bestreden en besprongen. En dat geeft vrucht. Want Jezus verzoent en vernieuwt. Jezus verlost van de schuld, én van de zonde. Gelovigen die Jezus hebben aangenomen haten de zonde en verlangen heilig te leven. Hebben God en hun naaste lief, houden zich aan het Woord en doden hun zondige begeerten. En daarin lopen twee lijnen: strijden en toevlucht nemen. Strijden door de Geest tegen alle zwakheid, onvolmaaktheid, zondigheid, zondige aard. Strijden. En: toevlucht nemen tot bloed, dood, lijden en gehoorzaamheid van Jezus. Tot het bloed: dat is Zijn liefde. Tot de dood: dat is de prijs. Tot het lijden: dat is Zijn weg. Tot de gehoorzaamheid: dat is het volmaakte. En strijden tegen de zonde is: met

mijn zonde en goddeloosheid tot Jezus gaan en zo liefde en kracht ontvangen. Geloven is niet laten zien dat ik wat kan en bereikt heb, maar erkennen dat ik niets kan en niets bereik en daarmee tot Jezus gaan. Steeds dieper in Jezus ingeworteld worden.

Bent u, jij een ware gelovige? In de kerk en de gemeente, en ook van de Kerk. Gelovigen en schijn gelovigen. Beiden kunnen keurig leven, maar de gelovige uit liefde tot Jezus. Beiden zondigen, maar de gelovige vlucht tot Jezus. Bent u een ware gelovige?

Deze gelovigen dat is de gemeente, daar is zij naar genoemd, zo wordt zij aangesproken. Maar dat is nooit een vanzelfsprekendheid. Vanzelfsprekendheid is er niet in de kerk. Dat kan naar de ene kant: dat natuurlijk iedereen onbekeerd is die in de kerk zit. Dat is eigenlijk normaal, want wij zijn immers kinderen van Adam, dood in zonden misdaden. Alsof het normaal is dat op Gods akker van Zijn verbond en woorden nog steeds zo gebleven is. En er komt een vanzelfsprekendheid naar de ene kant die rust geeft. Vreselijke rust geeft. Maar het is wel makkelijk.

Maar het kan ook naar de andere kant toe. Misschien trekt dat sommigen meer. Natuurlijk zijn wij gelovigen. Wij gaan in deze tijd nog naar de kerk en leven mee en zetten ons in voor de gemeente, het moet toch wel raar gaan wil iemand verloren gaan. Ga er maar vanuit dat het goed met je zit. Alsof een mens niet een wonder nodig heeft, alsof een mens natuurlijk geloven kan. En er komt een vanzelfsprekendheid die rust geeft. Vreselijke rust. Maar het is wel makkelijk.

Is het niet zo dat de Bijbelse prediking van zulke vanzelfsprekendheden niets weten wil en mag. Daar zit de spanning in. Aan de éne kant de spanning van de vraag: hoe is het mogelijk? Hoe is het mogelijk dat iemand nog onbekeerd is. In de gemeente! Na zoveel preken, na zoveel bemoeienis van God, nog steeds jezelf gehandhaafd, alle keren je schrap gezet, je overeind gehouden tegen God, en het niet één keer van Hem verloren hebben. Maar Mijn volk Mijn volk wou niet naar Mijn stemme horen... De aanklacht. Alle heilzame omsingelingen en pijlen weten te pareren. Hoe is het mogelijk: nog onbekeerd gebleven? Je mag er nog mee naar Hem toe. Vanavond nog.

Maar ook die spanning naar de andere kant toe? Hoe is het mogelijk als er iemand gelooft! Dat is een wonder. Als een mens gelooft! Je moest daarvoor ontzet worden aan satan, in Christus, van dood levend gemaakt, van vijand vriend worden, van onwillig ingewonnen. Daar heeft de Geest Zijn werk aan gehad, daar moest de Zoon de satan voor verslaan, daar heeft de Vader de Zoon voor moeten zenden. Daar heeft de Vader Zijn

genadige uitverkiezing voor gedaan. Wat een wonder: een mens die gelooft! Die ging zoeken wat hij niet wilde, of zoals een oude christen dat eens zei: die gaat haten wat hij liefhad, die gaat liefhebben wat hij haatte. Wat een wonder: als iemand gelooft! En toch is het waar: ik geloof!

Laat er bij ieder die gelooft, diepe verwondering zijn en blijven. Verwondering over geduld en werk van de Geest, over liefde en lijden van de Zoon, over welbehagen van de Vader. Waarom op mij gemunt? Waarom zoveel voor mij gedaan? Waarom zo goed voor mij geweest? Dat ik mag geloven!!!

Kijk, nu kun je er nog bij. Bij de Kerk komen. Er is scheiding tussen de Kerk en de wereld. Tussen gelovigen en ongelovigen. Maar: die is nog te overbruggen door genade, door geloof. Je kan er nog bij, je kunt er nog bij. Bij de Gemeente die zalig wordt. De kloof is te overbruggen door genade. Al zit je in de kerk, hoor je bij de gemeente, maar je staat er toch buiten. Nu kan het nog.

Straks niet meer: dan is de kloof onoverbrugbaar tussen de Kerk en de ongelovigen, onbekeerden. Tussen ons is een kloof die niet kan overbrugd worden zegt Abraham tegen de rijke man in de hel. Dan niet meer. Nu nog wel.....

Amen